

Leop. Paljk

Precepili bomo drevo

Hu, kako v ušesa reže! Mrzli zračni valovi »pljuskajo« s severa in nam prinašajo led in sneg. Pod snežno odejo pa dremljejo rastline in čakajo, da jih toplejše marčno sonce vzbudi k novemu življenju.

Zdaj počiva v sadovnjaku vse delo. Obrezovati in čistiti sadno drevje v hudem mrazu ni nič kaj prijetno. Zato rajši počakajmo toplejših dni. Kjer opazite, da je zajec oglodal drevesno skorjo mlademu drevju, obrežite oglodano mesto z ostrim nožem in ga namažite s cepilno smolo. Namesto smole vzamete lahko tudi mokro ilovico, ki jo prilepite na oglodano mesto ter nato še obvezete s cunjom. Kosmata kapa, ta presneti zajec, ki je nam sadjarjem najhujši sovražnik!

V februarju pobelimo mlada debela in debelejšje veje z apnenim beležem, da nam drevesca ne pozebejo. Jesensko beljenje sadnih drevesc, ki sem ga že jeseni ponekod opazil, je brez koristi, medtem ko beljenje v februarju varuje drevo pred pozebo.

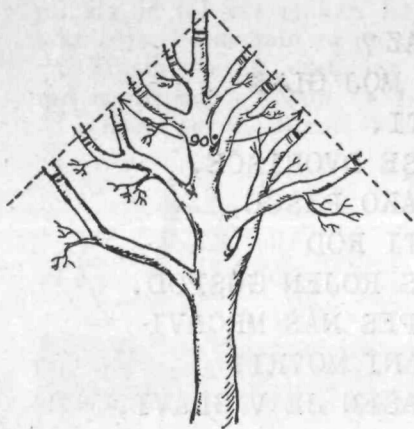
Ali ste si priskrbeli v januarju cepiče češenj?

Ako je vreme v drugi polovici februarja količkaj ugodno, lahko že pričnemo s precepljanjem češenj, sliv in češpelj. Jablane in hruške precepljamo v marcu in tudi v aprilu.

Kako cepimo? Najprej odžagamo, odnosno prikrajšamo veje drevesne krošnje, in sicer najprej tisto, ki tvori vrh, nato pa še ostale veje v stožčasti obliki tako, da tvorijo z vrhom kot, ki nam ga kaže slika. Spodnje veje pustimo daljše, zgornje pa krajše. Nekaj stranskih vejic pod cepiči pa moramo vsekakor pustiti zaradi dovajanja sokov, t. j. hrane vejam in cepičem. Ako bi vse stranske vejice odstranili, bi se cepiči posušili. Odstranimo pa popolnoma te vejice čez 2–3 leta.

Rekli smo že, da moramo prikrajšati veje v določenem kotu. Pri češnjah naj znaša kot 90–100°, pri hruškah 80–100°, pri jablanah, češpljah in slivah pa 100–120°. Pripraven kotomer si napravimo iz močne žice ali pa iz dveh daljših palic, ki jih v odgovarjajočem kotu razpnemo in pritrdimo na navpičen kol.

Da bodo rane čim manjše, odžagajmo debelejšo vejo na mestu, kjer se odcepi drobnejša veja. Preko 10–12 cm debelih vej ne kaže precepljati. Tudi pazimo, da bodo stali cepiči čim bolj poševno navzgor. Najbolje se primejo in rastejo seveda oni, ki jih

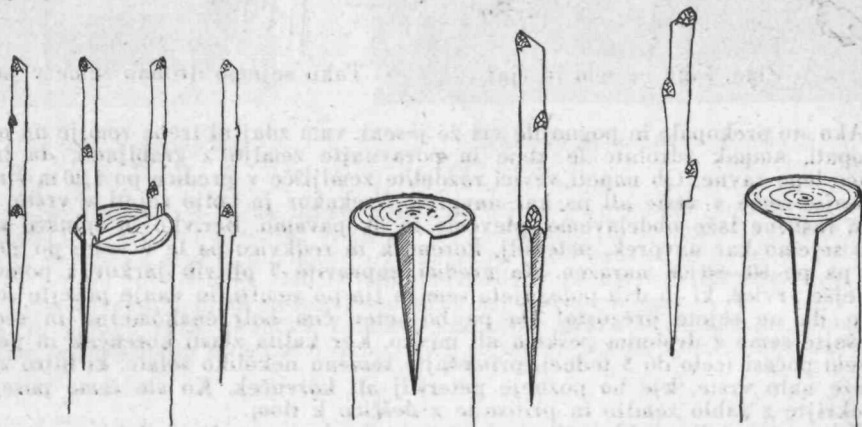
Veje prikrajšamo v piramidasti obliki v predpisanem kotu

veja. Preko 10–12 cm debelih vej ne kaže precepljati. Tudi pazimo, da bodo stali cepiči čim bolj poševno navzgor. Najbolje se primejo in rastejo seveda oni, ki jih

vstavimo navpično. To pa ni vedno mogoče. Na šibke veje vstavimo le en cepič, na debelejšje pa 2—3. Seveda pustimo pozneje le enega, in sicer najmočnejšega, vse ostale pa prikrajšamo, oziroma pozneje popolnoma odstranimo.

Ko smo veje odžagali, obrežemo rane še z ostrim nožem. Pri precepljanju sadnega drevja uporabljamo z najboljšim uspehom naslednja dva načina cepljenja: cepljenje v žleb ali zarezo in cepljenje za lub ali za kožo. Cepljenje v razkol ali precep, ki je bilo v prejšnjih časih splošno v navadi, se dandanes že močno opušča. V žleb in razkol cepimo lahko prav zgodaj (že v februarju), za kožo pa tedaj, ko je drevo sočno ali muzevno (v sredi aprila).

Slike vam nazorno kažejo, kako zarezemo podlago in prirežemo cepič pri cepljenju v žleb, za kožo in v razkol.

Cepljenje v razkol

Cepljenje v žleb

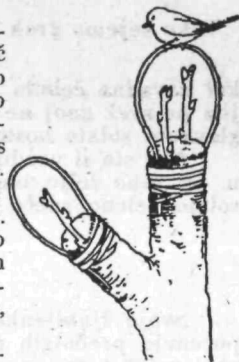
Cepljenje za lubad

Pri cepljenju v žleb napravimo v podlago 3 cm dolgo klinasto trikotno zarezo tako globoko, kot je cepič debel. Cepič pa je klinasto priostren, da se popolnoma ujema z zarezo v podlagi. Pri cepljenju moramo predvsem paziti, da se krije kambij cepiča (t. j. tista zelena kožica pod lubom) s kambijem podlage. Cepljeni del nato še povežemo z rafijo in zamažemo s cepilno smolo.

Najlaže je cepiti za kožo. Tu zarezemo v podlago 3 cm dolgo navpično zarezo, odlučimo lub in vtaknemo previdno cepič. Nato povežemo z rafijo in zamažemo s smolo.

Pri cepljenju v razkol razkoljemo podlago, zabijemo začasno v sredo leseno zagozdico iz trdega lesa, priostrimo cepič v obliki zagozdice in vtaknemo v razcep. Prav tako vtaknemo še en cepič na nasprotni strani. Ko izvlečemo nato srednjo zagozdico, stisne podlaga oba cepiča, da ju ni treba niti privezovati z rafijo in zadostuje, ako cepljeni del zamažemo s smolo. Ako je podlaga zelo debela, vložimo lahko štiri cepiče. Seveda moramo podlago razklati navzkriž, t. j. na štiri dele. Cepiče je treba nato še zavarovati, da jih ne odlomi vihar. To storimo tako, da privežemo na podlago pol metra dolgo vrbovo paličico, ki jo upognemo v loku nad cepiči. Na ta način jih zavarujemo tudi pred ptiči, ki sedajo na cepiče in jih večkrat tudi odlomijo. Na ta lok privežemo pozneje nove mladike, da jih ne odlomi veter.

Zdaj je čas, ko se lahko vadite cepiti na vse gornje načine — v topli sobi pri peči. Vendar pazite, da ne boste pri tem delu »cepili« — prsta. Potem je seveda brž konec zabave in — pouka. Torej, pozor!

Zavarovanje cepičev

Pomlad prihaja v deželo

Halo, vrtnaričice! Bliža se čas setve. Zato pripravite vse potrebno že sedaj. Preglejte semena, ki ste jih nabrale in shranile že lansko leto. Ako še niste prejele letošnjega novega semenskega cenika kake trgovine s semeni, kar hitro napišite dopisnico in prosite, naj vam ga pošljejo.